

Traficomien laajakaistahankkeen ja Maaseuturahaston laajakaistatuen vertailu

Päivitetty 20.9.2022

Kiinteään laajakaistaverkon rakentamiseen voi saada julkista tukirahoitusta. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom myöntää valtiontukea nopeiden laajakaistaverkkojen rakentamiseen kansallisen laajakaistatukihankkeen kautta. Paikalliset ELY-keskukset myöntävät Maaseuturahaston laajakaistatukea eli ns. kyläverkkotukea.

Oheisessa taulukossa on vertailtu näitä kahta tukiohjelmaa, niiden yhteneväisyyksiä ja eroavaisuuksia. Traficomien laajakaistahankkeen tiedot ovat 3.2.2022 voimaan tulleen laajakaistatukilain ja valtionneuvoston asetuksen mukaisia. Maaseuturahaston laajakaistatuen tiedot koskevat tulevaa vuosien 2023-2027 rahoituskautta ja ovat vielä alustavia. Maaseuturahaston tietoja tullaan päivittämään, kun yksityiskohdat tarkentuvat.

	Traficomien laajakaistahanke	Maaseuturahaston laajakaistatuki
Paljonko on tuen osuus?	Enintään 66 % tukikelpoisista kustannuksista.	Enintään 65 % tukikelpoisista kustannuksista.
Voiko julkista tukea saada useista eri lähteistä?	Kyllä, edellyttäen että hankkeen julkinen tuki on yhteensä enintään tukikelpoisten kustannusten verran (100 % tuki-intensiteetti). Julkiseksi tueksi lasketaan myös esimerkiksi lainantakaus kunnalta.	
Onko kunnan osallistuttava hankkeen rahoitukseen ja kuinka suurella osuudella?	Kyllä. Kunnan rahoitusosuus on 8, 22 tai 33 % tukikelpoisista kustannuksista.	Ei pakollista.
Paljonko tukirahoitusta on tarjolla?	Suomelle on varattu 32 milj. euron tukirahoitus vuosille 2022-2023 (vuodelle 2022 osoitettu 15 milj. euroa)	Noin 53 milj. euroa vuosille 2023-2027
Mistä tukirahoitus on peräisin?	EU:n elpymisvarat (Recovery and Resilience Fund, RRF), jotka kanavoidaan kansallisen laajakaistatukihankkeen kautta.	EU:n maaseuturahasto (EAFRD)
Minne alueille tukea voi saada?	Tukikelpoista ovat alueet, joissa ei ole olemassa olevaa laajakaistatarjontaa tai suunniteltuja verkkoinvestointeja seuraavan 3 vuoden aikana.	
Minkälaiset verkot ovat tukikelpoisia? Mitkä ovat tukikelpoisia tilaajia?	Tukikelpoisia ovat vakituisiin asuntoihin, vapaa-ajan asuntoihin ja yritysten ja julkisen sektorin toimipaikkoihin rakennettavat verkot.	
Onko tilaajayhteysverkko tukikelpoista?	Kyllä (ei alle 100 m tilaajasta).	
Onko runkoverkko tukikelpoista?	Kyllä, jos tarpeen tukikelpoisen tilaajan kytkemiseksi verkkoon.	Pääsääntöisesti ei. Pitkiä runkoverkkoyhteyksiä ei tueta, jos niistä ei tarjota tilaajaliittymiä.
Ovatko verkon liityntäpisteet (esim. aktiivilaitetilat) tukikelpoisia?	Ei. Liityntäpisteet, joista voidaan tarjota 300/100 Mbit/s nopeustason liittymiä, ovat tukikelpottomia 100 metrin säteellä.	Kyllä. Ei huomioida kuulemisella.
Kuinka nopeita liittymiä rakennettavasta verkosta on tarjottava?	Vähintään 300/100 Mbit/s.	

Onko hankealueesta tehtävä markkina-analyysi?	Kyllä. Traficom laatii markkina-analyysin maakuntaliiton perustellusta pyynnöstä. Selvitettävä etukäteen kuntien mahdollisuudet osallistua hankkeen rahoitukseen.	Kyllä. ELY laatii markkina-analyysin. Markkina-analyysin sisältö tarkentuu myöhemmin.
Onko hankealueesta järjestetty julkinen kuuleminen?	Kyllä. Traficom järjestää julkisen kuulemiskierroksen sen jälkeen, kun maakuntaliitto on pyytänyt arkkina-analyysin hankealueesta. Kuuleminen kestää vähintään 30 päivää.	Kyllä. Tuenhakija järjestää yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Kuuleminen kestää vähintään 30 päivää.
Mitä julkinen kuuleminen sisältää?	Kartoitetaan olemassa olevat verkot (100 Mbit/s), liityntäpisteet (300/100 Mbit/s) ja investointisuunnitelmat verkkoihin seuraavien 3 vuoden ajalta.	Kartoitetaan olemassa olevat verkot ja investointisuunnitelmat. Kuulemisen sisältö tarkentuu myöhemmin.
Kuka tukea voi saada?	Maakuntaliitto julistaa tuen haettavaksi, kilpailuttaa hankkeen ja valitsee toimijan, joka toteuttaa hankkeen. Traficom myöntää tuen valitulle toimijalle. Tuen saajan on oltava rakennettavan verkon omistaja.	Alueelliset ELY-keskukset valitsevat rahoitettavat hankkeet, jotka parhaiten täyttävät maaseudun kehittämistä koskevat tavoitteet. Tuensaajina voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt, mm. kunnat, yhdistykset, järjestöt, osuuskunnat ja operaattorit.
Onko tuenhakijan liiketoiminnan koolla merkitystä?	Ei ole. Tuenhakijan liikevaihto ei vaikuta tuen myöntämiseen.	
Miten tukea haetaan?	Tukea haetaan toimittamalla hakemuslomake tarvittavine liitteineen Traficomiin.	Tukea haetaan Ruokaviraston Hyrrä-asiointipalvelussa.
Mitä tukihakemuksessa on huomioitava?	Uutena asiana tuenhakijan on toimitettava selvitys hankkeen mahdollisista ympäristöhaitoista maakuntaliiton kilpailutusvaiheessa (Ei merkittävää haittaa -periaate, DNSH, Do No Significant Harm).	Ympäristöhaittaselvityksen tarpeellisuutta ei vielä tiedossa.
Milloin tukea haetaan?	Tukipäätös on oltava tehty vuoden 2023 loppuun mennessä (hakemus Traficomiin viimeistään syksyllä 2023).	ELY-keskukset järjestävät useita hakukierroksia, alkaen vuonna 2023.
Milloin tuki maksetaan?	50 % tuesta voidaan pyynnöstä maksaa, kun Traficom on tehnyt tukipäätöksen. Loppuosa maksetaan, kun verkko on valmistunut määrääjässä, kunta on maksanut oman osuutensa ja Traficommin maksupäätös on saanut lainvoiman.	Tuki voidaan maksaa useassa maksuerässä (enintään 6 erää). Myös ennakkomaksu on mahdollinen. Maksun hakeminen tarkentuu myöhemmin.
Mitkä kustannukset ovat tukikelpoisia?	Tukikelpoisille tilaajille rakennettavien verkkojen välttämättömät kustannukset, kuten kaapelit, laitteet, suunnittelu- ja kaivuutyö. Rakentamiseen, suunnitteluun, dokumentointiin ja lupiin liittyvät kustannukset.	

Milloin aiheutuneet kustannukset ovat tukikelpoisia?	Tukikelpoisia ovat tukihakemuksen vireille tulon jälkeen aiheutuneet kustannukset.	Verkon suunnittelukustannuksia lukuun ottamatta tukikelpoisia ovat tukihakemuksen vireille tulon jälkeen aiheutuneet kustannukset
Voiko talkootyötä sisällyttää hankkeen yksityisiin rahoituskustannuksiin?	Ei	Kyllä. Vastikkeeton työ (luontoissuoritus) voidaan hyväksyä osana yksityistä rahoitusta yhteisöllisissä laajakaistahankkeissa kansallisessa lainsäädännössä määritellyin ehdoin. (Huom! Asian käsittely EU-komissiossa kesken)
Milloin verkon on oltava valmis?	Verkon on oltava valmis 6/2026 mennessä.	CAP-ohjelmakausi loppuu 2027. Verkon rakentaminen voi jatkua tämän jälkeen vuoteen 2029 asti. Aikataulu vahvistuu myöhemmin.
Mitä velvoitteita tuensaajalla on rakennetun verkon suhteen?	Verkko- ja viestintäpalveluita on tarjottava 10 vuoden ajan tuen viimeisen erän maksamisesta. Muille teleyrityksille on luovutettava käyttöoikeus verkkoon 7 vuoden ajan. Kaapelikanavissa on oltava tilaa vähintään 3 verkolle.	Verkko on pidettävä käytössä vähintään 5 vuotta tuen viimeisen maksuerän jälkeen. Velvoitteiden yksityiskohdat tarkentuvat myöhemmin.